

[Filt Jensen]

værker kan hænge et skilt på sin dør om, at der er lukket på grund af sygdom. Landmanden har ikke mulighed for at hænge et skilt på stald-døren, hvor der står: Om alt går vel, så kommer vi igen på fredag og malker og fodrer. Dyrenes pasning beror alene på manden m/k, om vedkommende er rask eller ikke, eller om der kan skaffes hjælp. Den landmand, der er tilmeldt en vikarordning, har tegnet en sygedagpengeforsikring, således at han i sygdomstilfælde vil få 48 kr. i timen, og med det tilskud, der gives i dag, så er man oppe på de 118 kr., det koster at have en husbondafløser.

Tilskuddet ydes i tilfælde af sygdom eller i forbindelse med deltagelse i kursus. 69 pct. af vikar afløsningerne sker i forbindelse med sygdom, medens afløsningerne i forbindelse med kursusdeltagelse er en så lille faktor som 1,3 pct. De resterende 30 pct. går til ferie og til hjælp i særlig travle perioder, men i disse tilfælde gives der intet tilskud.

Da loven blev vedtaget i 1981, sigtede man efter, at ordningen i løbet af 9-års-perioden indtil 1990 ville udvikle sig til at blive brugt af ca. 30.000 landmænd, og at der til den tid ville være et behov for 1.900 fuldtidsvikarer. Det sidste kom til at passe, men ikke det første. Der er kun 15.000 brugere af ordningen, og det fortæller lidt om den strukturudvikling, den strukturtilpasning, der har været i samfundet. Derfor er vi også enige med landbrugsministeren i, at det er nødvendigt at vurdere vikarordningen i lyset af de forløbne års ændringer i jordbruget og i jordbrugspolitikken.

Venstre vil derfor afvise det foreliggende forslag, men også aktivt gå ind i arbejdet med vurderingen af vikarordningen, således at vi til efteråret kan få vedtaget en ordning, der er god, og som har et flerårigt fremtidsigte.

Jeg vil slutte med at sige, at det er sparetider, men vikarordningen er ikke det bedste sted at sætte ind med store besparelser. Vikarordningen har været en god ordning, og den har et socialt sigte. Den har skabt tryghed.

**Ernst B. Schmidt (FP):**

Det lovforslag, vi her skal behandle, om en forlængelse af tilskud til vikarordningen inden for jordbruget stemte Fremskridtspartiet imod i 1981. Ikke fordi vi ikke syntes, at landbruget måske skulle hjælpes i forbindelse med sygdom m.v., men fordi andre erhverv jo selv må betale

for en sådan hjælp. Små slagtere, købmænd, og hvad ved jeg, kan jo også blive syge og trænge til afløsning.

Det er ikke en statsopgave at give tilskud til de forskellige erhverv, så vi kan altså ikke støtte forslaget.

**Larsen-Ledet (RV):**

Vikarloven, som vi populært kalder den, har vist sin store berettigelse i de snart 10 år, den har eksisteret. Vikarordningen har for mange landmænd med husdyr været en stor hjælp, og jeg tænker selvfølgelig først og fremmest på vikar afløsning på grund af sygdom. Usikkerheden om, hvorvidt de husdyr, som er baggrunden for mange landmandsfamiliers økonomiske tilværelse, kan blive passet i tilfælde af sygdom, har mange steder medført nervebelastninger samt for dårlig pasning af husdyrene i perioden forud for vedtagelsen af vikarloven.

Nu har vi et korps på ca. 1.800 husbondafløsere, som fungerer fint, og der er virkelig tale om en kvalificeret afløsning hos de ca. 15.000 landmandsfamilier, som i 1989 har brugt vikarordningen. Afløsning i tilfælde af sygdom har selvfølgelig haft førsteprioritet, men også afløsning i tilfælde af efteruddannelseskurser har meget stor værdi. Efteruddannelse af moderne landmænd er lige så påkrævet, som efteruddannelse er inden for andre erhverv. Endelig bliver begrebet ferie også en nødvendig og en naturlig oplevelse for en moderne jordbruger.

Vikarordningen har et socialt sigte, men samtidig er ordningen medvirkende til, at mange landmandsfamilier fortsat opretholder deres husdyrproduktion. Jeg er helt overbevist om, at mange landmandsfamilier er så afhængig af vikarordningen, at man ville ophøre med husdyrproduktionen, hvis vikarordningen blev ophævet.

Jeg tror, at man – med det, jeg har sagt her – forstår, at Det Radikale Venstre har sympati for vikarordningens fortsættelse. Vi forestiller os, at regeringen omkring midtsommer vil komme med et udspil om vikarordningens fortsættelse.

Men denne ordning vil lige så vel som andre offentlige tilskudsordninger blive udsat for et skarpt projektørlys. Regeringen har vist, at den har turdet sætte handling bag ordene, når talen er om besparelser. Der er allerede sidste år og også i år foretaget betydelige offentlige besparelser på landbrugsområderne, men det er Det